

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου Α΄ ΓΕΛ Κεραμειών

Επιμέλεια: Ηλίας Τουμασάτος, καθ. Κοιν. Επιστημών, Δρ Ιστορίας

Ο Νεΐλος

Αίγυπτος

«Το Δώρο του Νείλου»
Ηρόδοτος

**ΚΑΤΩ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ**

Λιβυκή
έρημος

**ΑΝΩ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ**

Sinai
Χερσόνησος
Σινά

Ανατολ.
έρημος
Eastern Desert

Έρημος
Νουβίας
Nubian Desert

Κάτω Αίγυπτος:
εύφορη στις όχθες
του Νείλου, ανάμεσα
σε ερήμους

Άνω Αίγυπτος:
Βραχώδης, τα δάση
σπανίζουν, έλλειψη
ξυλείας

Πλημμύρες του Νείλου

Τα νερά του Νείλου πλημμυρίζουν τις όχθες

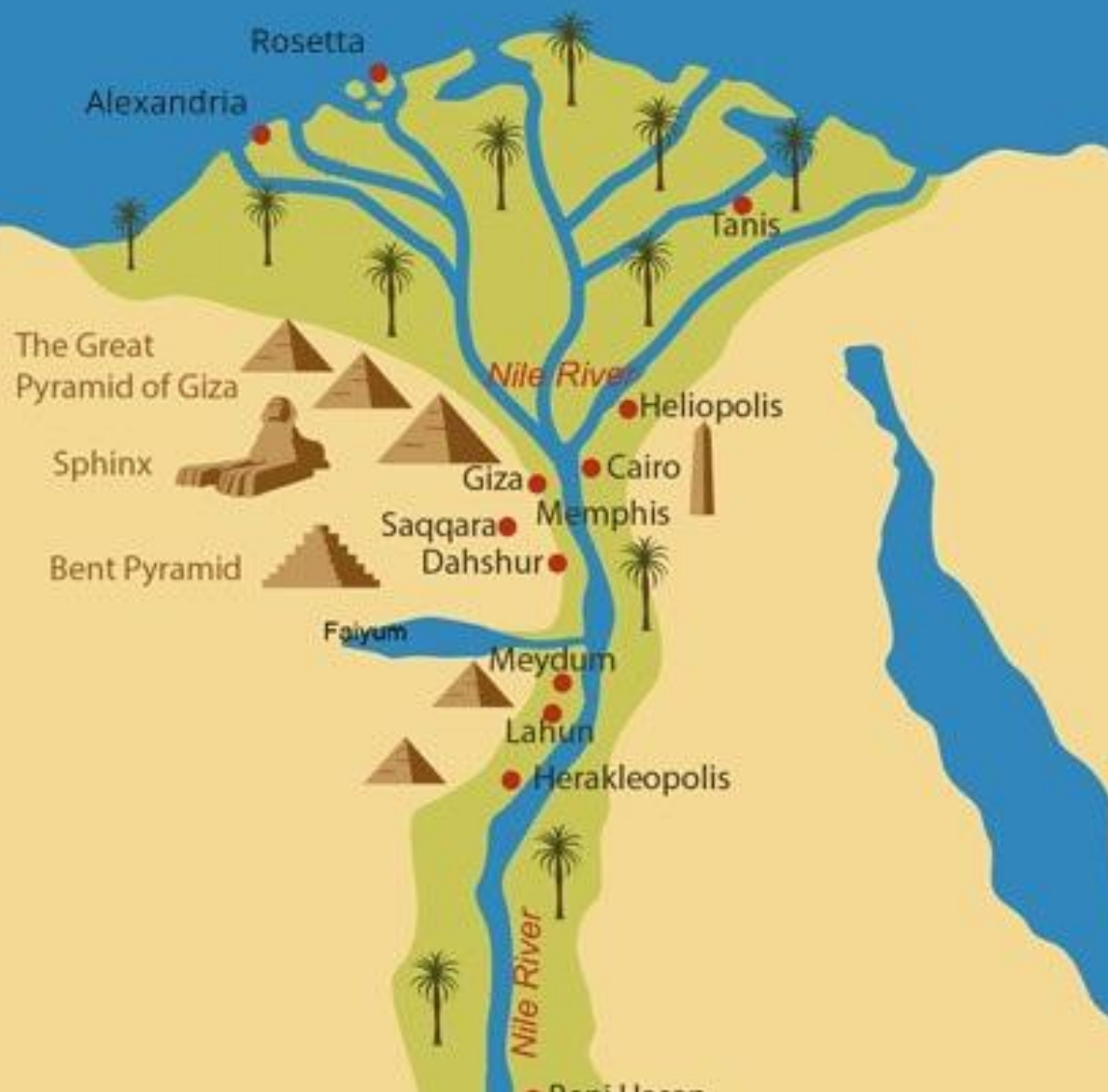
Μετά τις πλημμύρες, ένα στρώμα λάσπης κάνει εύφορη τη γη

Στις όχθες του Νείλου η εύφορη γη δίνει ευκαιρία για αγροτική παραγωγή

Mediterranean Sea

Δέλτα του Νείλου

Οικονομική οργάνωση

Γεωργία

Κατασκευές

Τεχνίτες -
βιοτεχνία

Εμπόριο

Παροχή
υπηρεσιών -
διοίκηση

Γεωργία

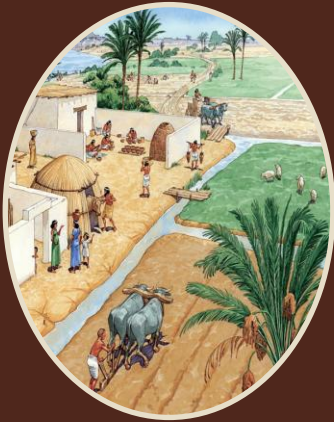

Η γεωργία είναι η βάση της οικονομίας
στην αρχαία Αίγυπτο

Άρδευση των
χωραφιών –
ανοίγονται
αυλάκια και το
νερό κυλάει στα
χωράφια)

Επίπονο το
άνοιγμα και η
συντήρηση των
αυλακιών

Ανάγκη
-Συνεργασίας των
πολιτών
- επίβλεψης από το
κράτος της
διαδικασίας

Καλλιέργειες

- Σιτάρι
- Κριθάρι
- Λινάρι
- Οπωροφόρα
- Κηπευτικά

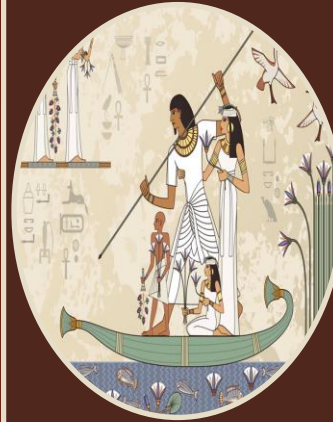

Συγκομιδή από το Νείλο

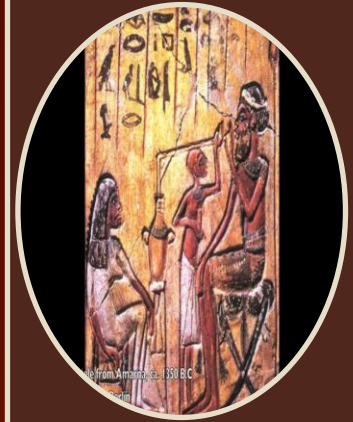
- πάπυρος
- λωτοί

Κτηνοτροφία

Αλιεία στα νερά του Νείλου

Οικιακή «παραγωγή»

- Μπίρα από
κριθαρένιο
ψωμί

Γεωργία

Γεωργία

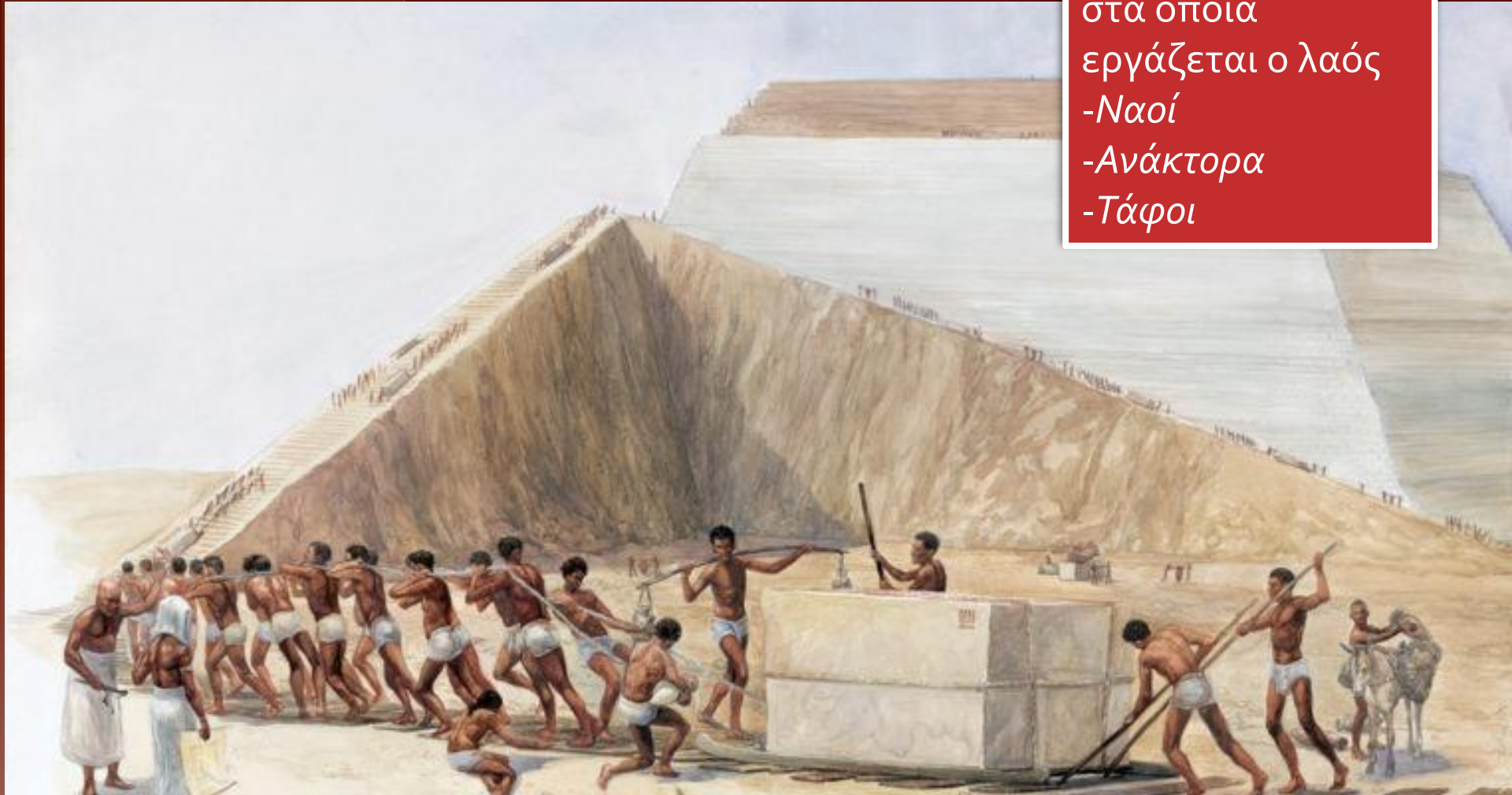

Αναγκαία η επίβλεψη του κράτους (δηλ. του Φαραώ) για τη συστηματική οργάνωση της γεωργίας

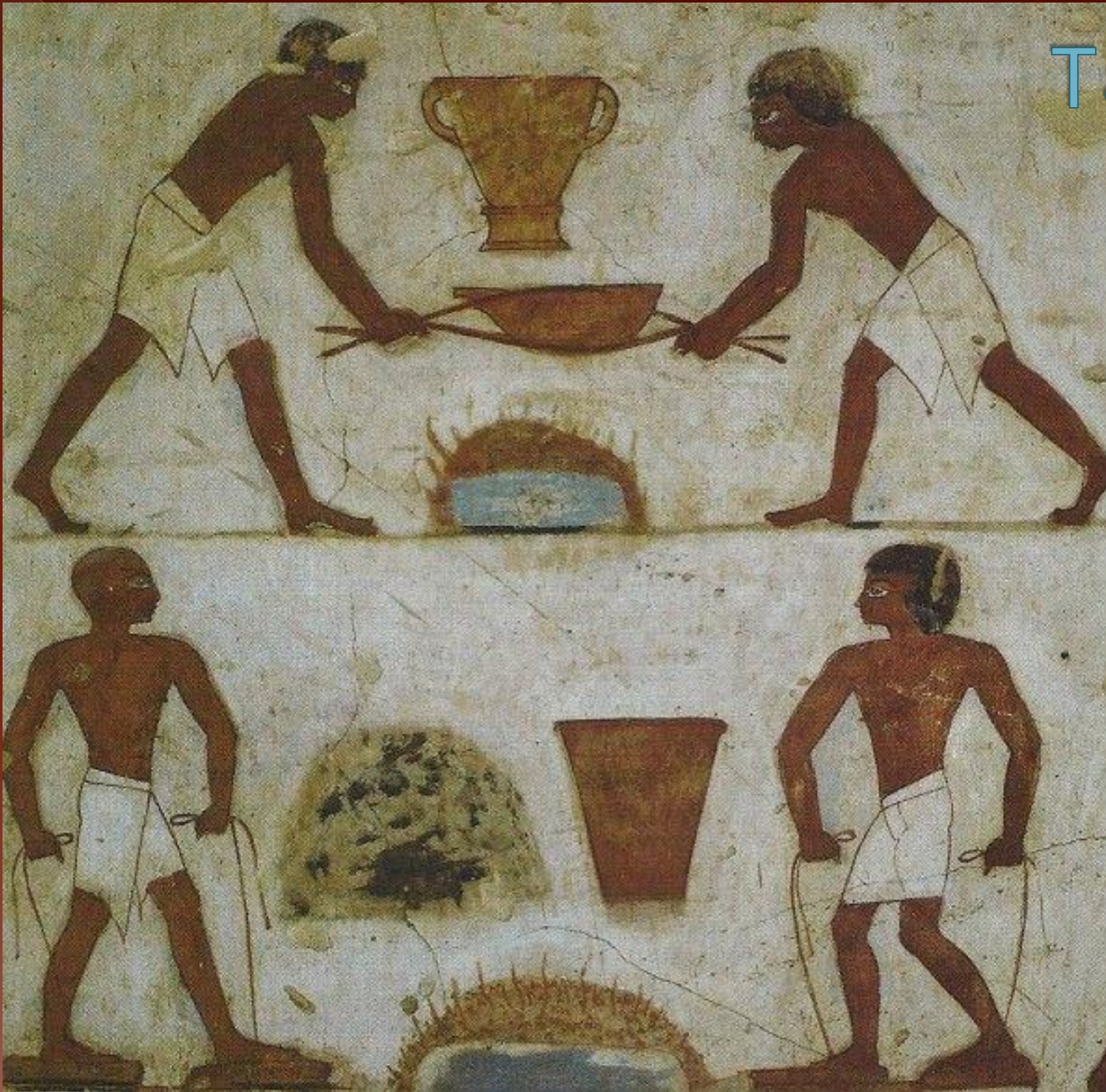
Βασιλικοί υπάλληλοι
- Παρακολουθούν τις γεωργικές εργασίες
- συγκεντρώνουν ποσοστό της συγκομιδής για τον Φαραώ

Κατασκευές

Οικοδόμηση
μεγάλων έργων
από τους Φαραώ
στα οποία
εργάζεται ο λαός
-Ναοί
-Ανάκτορα
-Τάφοι

Τεχνίτες

Μεταλλουργοί
Ξυλουργοί
Αρχιτέκτονες
Κεραμοποιοί
Ναυτικοί

Οι καλύτεροι
δουλεύουν στα
ανακτορικά
εργαστήρια

Κάποιοι
εργάζονται και
σε ιδιωτικά
εργαστήρια

Εμπόριο

Ο Φαραώ ελέγχει και τη γεωργία, και τις κατασκευές, και τη βιοτεχνία, και το εμπόριο...

Εισαγωγές:

Υλικά που έλειπαν από τη χώρα:

Ξυλεία, μέταλλα (χαλκός, άργυρος)

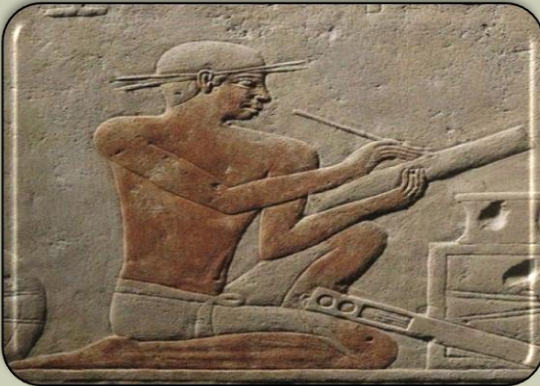
Εξαγωγές:

Πλεόνασμα των γεωργικών προϊόντων (δημητριακά, πάπυρος)

Πρώτες ύλες (χρυσός)

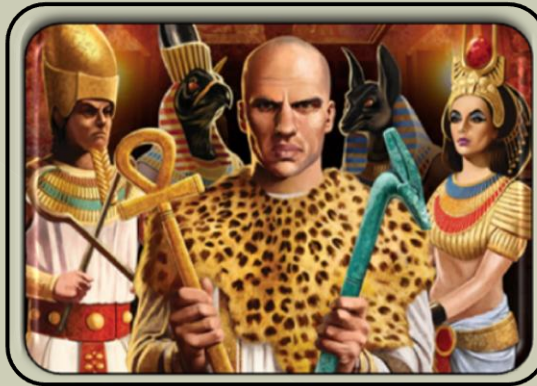

Υπηρεσίες, διοίκηση

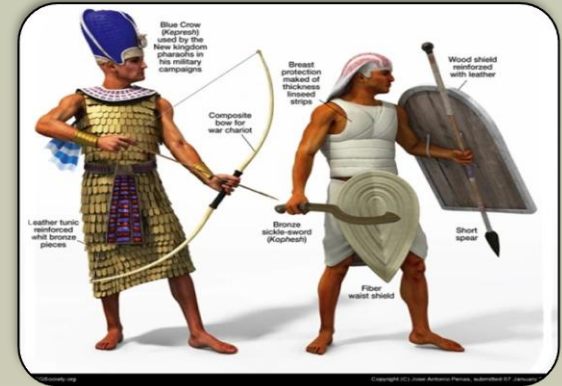
ΓΡΑΦΕΙΣ:

Οι γραφείς, που γνώριζαν την ιερογλυφική γραφή, απαραίτητοι για τη διοίκηση

ΙΕΡΕΙΣ

Σε ένα θεοκρατικό κράτος, οι ιερείς είχαν σημαντικό ρόλο

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ

Επαγγελματίες για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της αυτοκρατορίας

ΦΑΡΑΩ

Κοινωνική
πυραμίδα
στην αρχαία
Αίγυπτο

ΙΣΧΥΡΟΙ

Ανώτεροι αξιωματούχοι
και ιερείς

Επαγγελματίες στρατιωτικοί

Γραφείς

Έμποροι

Τεχνίτες

Γεωργοί

Δούλοι

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ
ΠΟΛΙΤΕΣ

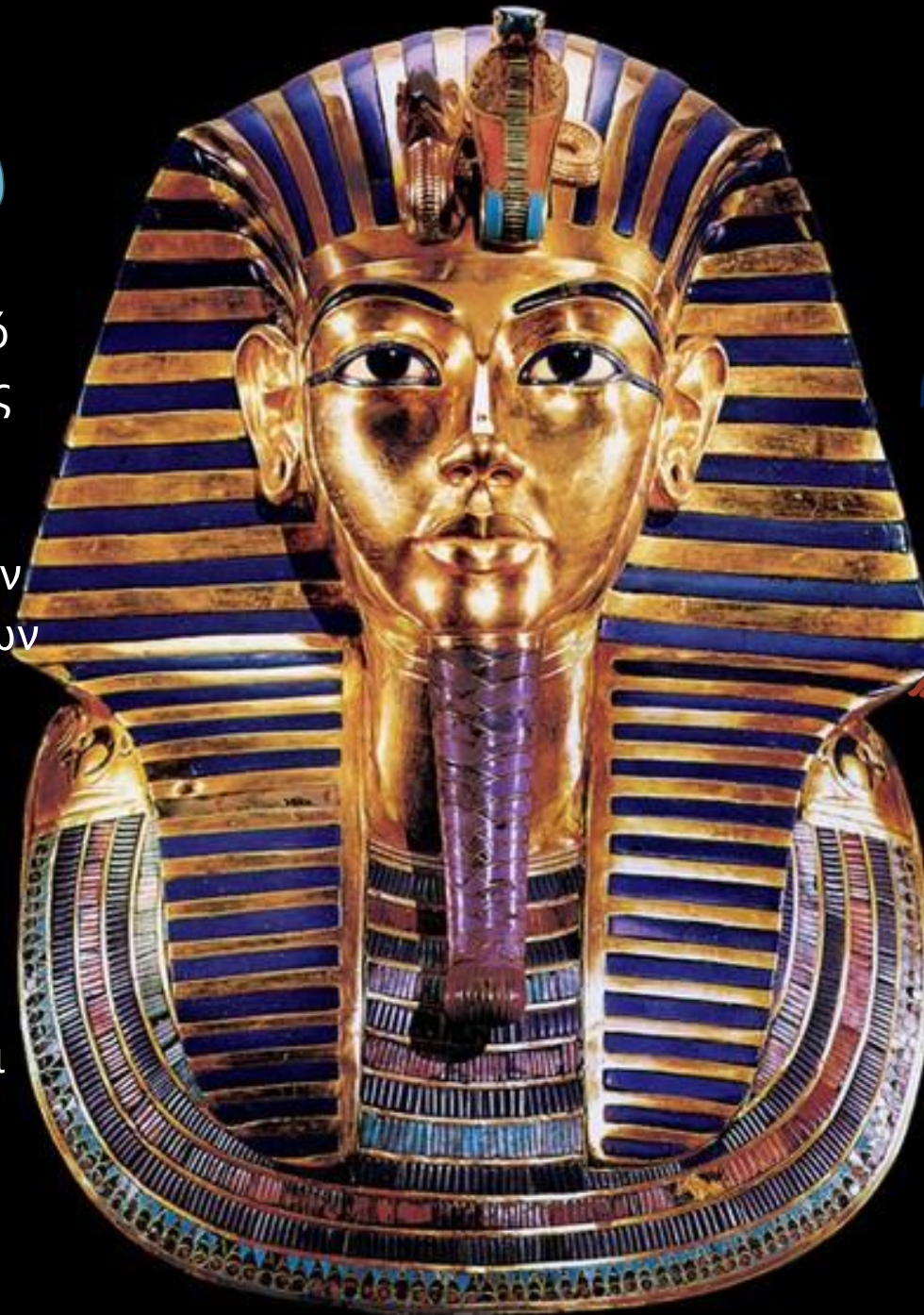
Φαραώ

Ενσαρκώνει το θεό
Αλλά και το κράτος

Ο λαός έχει την
ελπίδα του σ' αυτόν
για την επιτυχία των
συλλογικών
προσπαθειών

Είναι
απροσπέλαστος

Η θέλησή του είναι
νόμος για τους
υπηκόους του

Επαγγελματίες στρατιωτικοί

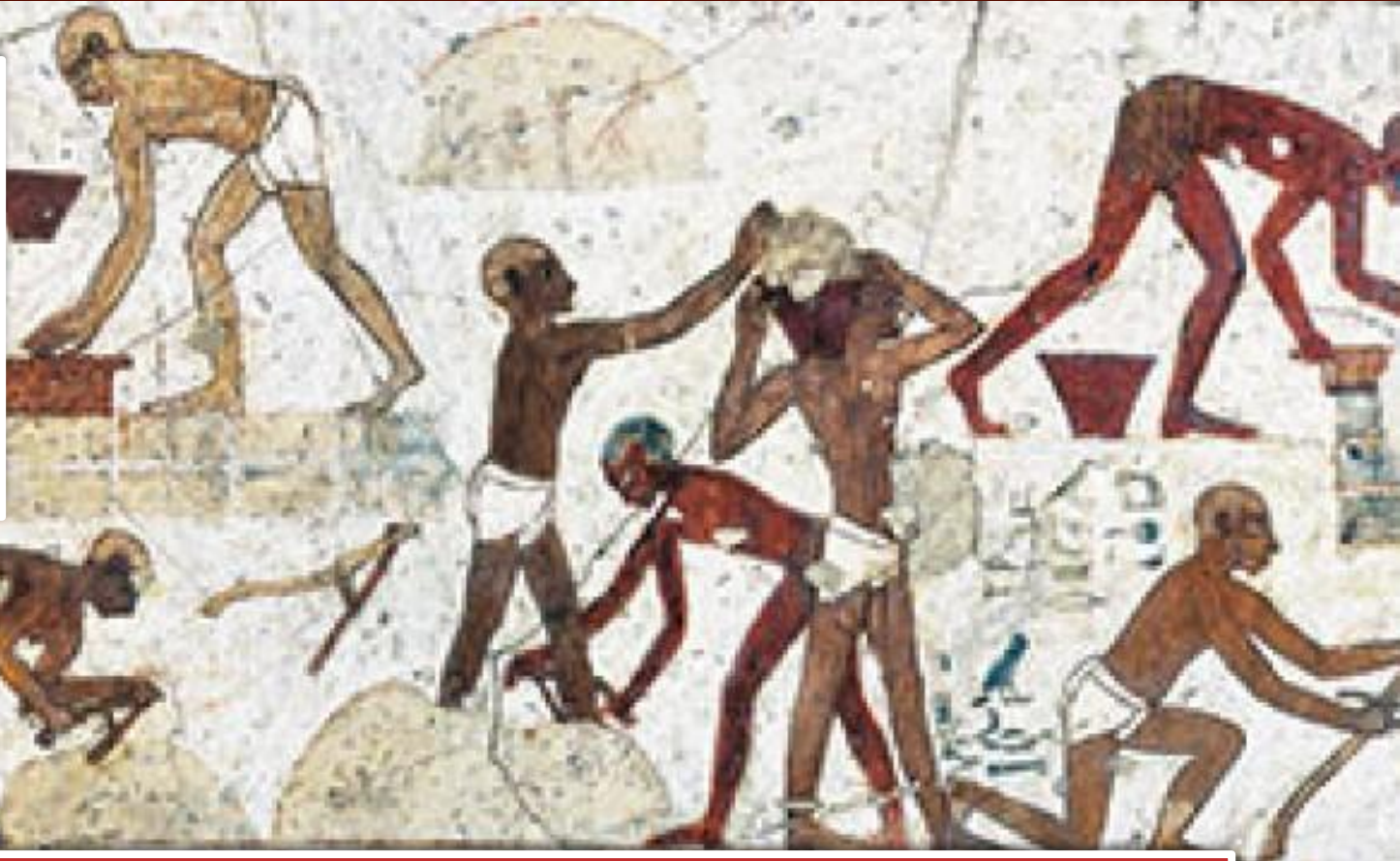

- Κληρονομούσαν το επάγγελμα του στρατιωτικού
- Ο Φαραώ τους παραχωρούσε εκτάσεις γης για καλλιέργεια

Δούλοι

Από πού
προέρχονταν;

1. ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ
πολέμου
2. ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΝ
από τους
εμπόρους

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΟΥΛΩΝ

1. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΔΟΥΛΟΙ – μέχρι δύο ανά οικογένεια
2. ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΔΟΥΛΟΙ – ανήκαν στον Φαραώ, εργάζονταν σε κρατικά εργαστήρια, λατομεία, ναούς κλπ.

Μπορούσε κανείς να αλλάξει κοινωνική τάξη στην Αρχαία Αίγυπτο;

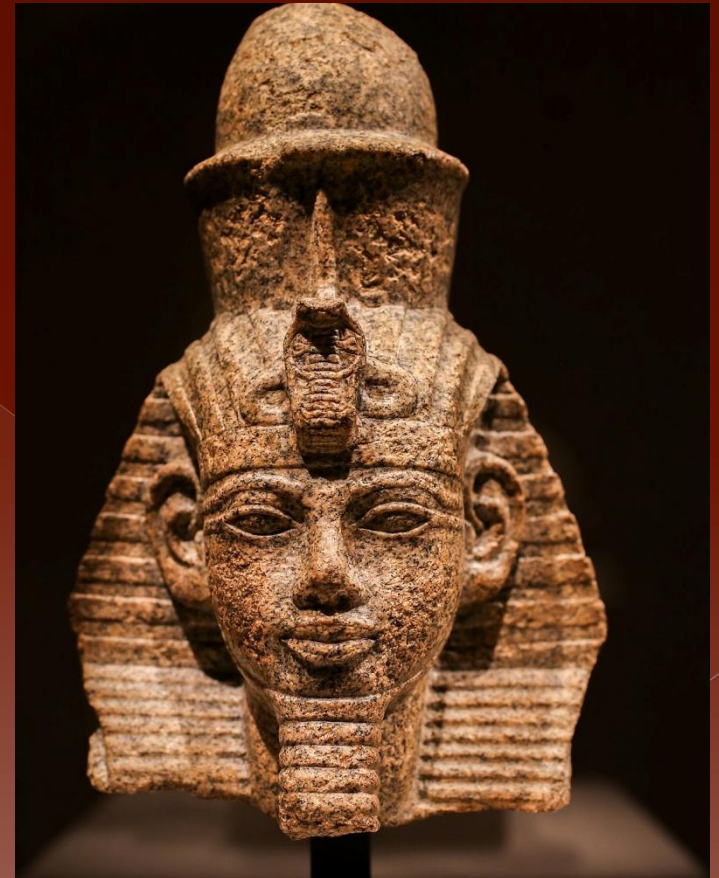
Παρά την ιεράρχηση
υπάρχει κάποια κοινωνική
ευελιξία

Ιδιαίτερα στο Νέο Βασίλειο
(1540-1075) μπορούσε
κάποιος από χαμηλή
κοινωνική τάξη να
καταλάβει ανώτερα
αξιώματα

Πολιτική οργάνωση: Θεοκρατικός χαρακτήρας

- Θεοκρατία: η άσκηση της εξουσίας από άτομο που του αποδίδονται θεϊκές ιδιότητες (ή από ομάδα ιερέων = ιερατείο)
- Θεοποίηση του Φαραώ ήδη από το 3000 πΧ (άλλα κείμενα τον περιγράφουν ως θεό, άλλα ως άνθρωπο, χωρίς να μειώνουν τη θεϊκή του υπόσταση)
- Γιατί;
 - > Η θρησκεία έπαιζε καθοριστικό ρόλο στην ζωή
 - > Οι θεοί στους μύθους είχαν και ανθρώπινες ιδιότητες

Ιστορία

5000-3000
πΧ

- **Προϊστορία – Προδυναστική περίοδος**
- Στην Αίγυπτο κατοικούν φυλές, ενώνονται σε δύο βασίλεια (Άνω, Κάτω Αίγ.) και το 3000 πΧ σε ένα.

3000-2000
πΧ

- **Αρχαίο Βασίλειο**
- Πρωτεύουσα: Μέμφις
- Εδαφική επέκταση, κατασκευή μεγάλων πυραμίδων - Γκίζα

2000-1540
πΧ

- **Μέσο Βασίλειο**
- Πρωτεύουσα: Θήβα
- Μεγάλα έργα, για 2 αιώνες κατάκτηση από τους Υξώς

1540-1075

- **Νέο Βασίλειο**
- Πρωτεύουσα: Θήβα
- Επέκταση κυριαρχίας ως τη Συρία, αλλά και στο νότο, μεγάλα έργα, αλλά... παρακμή

1075-332 πΧ

- **Ξένες κατακτήσεις** (Ασσύριοι)
- 7^{ος} αι. : Ανεξαρτησία (για λίγο). Πρωτεύουσα η Σάιδα
- 525 πΧ: Κατάκτηση από τους Πέρσες
- 332: Ο Μέγας Αλέξανδρος νικά τους Πέρσες και ανακηρύσσεται Φαραώ στη Μέμφιδα.

Τα τρία βασίλεια

